

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

V. Electionem Ministrorum non fieri à solo Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

CAPVT V.

Electionem Ministrorum non fieri à solo

DEO.

Is igitur de ordinatione, & vocatione præmissis, ad electionem, de qua præcipua quæstio est, veniamus. sitq; hæc tertia propositio. *Electio Ministrorum Ecclesie non fit à solo Deo.* Hæc propositio asseritur aduersus errores Ioannis VViclef, & Ioannis Hufs, qui dånati sunt in Concilio Constantiensi; nam sess. 8. damnatur hic articulus VViclef, qui est octauus: *Si Papa sit præscitus & malus, non habet potestatem super fideles.* Et rursus iste, qui est articulus 40. qui que ex octauo deducitur: *Electio Papa à Cardinalibus, per Diabolũ est introducta.* Sess. autẽ 15. damnantur hi articuli Ioan. Hufs, Articulus 22. *Papa vel Prælatus malus, & præscitus, est equiuocè Pastor.* Articulus 26. qui deducitur ex 22. *Non eo ipso quo electores, vel maior pars eorum consenserit vna voce secundum ritus hominum in personam aliquam, eo ipso illa persona est legitime electa. Unde siue electores bene vel malè elegerint, operibus electi debemus credere.* Hæc ille.

Refellitur iste error, ac sententia nostra comprobatur. PRIMVM exemplo ipsius Dei, qui non semper eligit prædestinatos ad gubernacula politica, vel Ecclesiastica. Nam i. Reg. 10. Saulem Deus elegit, qui tamen postea reprobus fuit. & Christus Ioan. 6. Iudam elegit, quem constat minimè prædestinatum fuisse: *Nõnne, inquit, ego vos duodecim elegi, & vnus ex vobis Diabolus est?*

SECUNDO exemplis Apostolorum, qui Act. 6. elegerunt Diaconos, & inter eos Nicolaum, qui postea fuit hæresarcha. ex quo apparet, eos non laborasse in electione, essentne prædestinati, an reprobi, quos eligebant, cum satis intelligerent id sciri non posse.

TERTIO ex Patribus. ORIGENE s hom. 4. in librum Iudicum docet, ac demonstrat, sæpe diuinam prouidentiam ad punienda peccata populorũ efficere, vt impij sedeant ad gubernacula tum Regnorum, tum etiam Ecclesiarum. Chrysostomus autem hom. postrema in epist. ad Hebræos. Augusti-

nus lib. 2. cap. 4. contra epistolam Parmeniani. & Bernardus serm. 66. in Cantica, docent, homines malos veros Episcopos esse posse si legitimè eligantur. id quod etiam confirmat S. Bernardus ex testimonio illo Ioan. 11. de Caipha: Cùm esset Pontifex anni illius prophetauit. Fuit enim Caiphas, etiam iniquus & reprobus, verissimus Pontifex, cùm eius dignitatis gratia Deus ei dederit, ut prophetaret.

QUARTO ratione. Si solus Deus eligeret Pastores Ecclesiæ, aut id faceret sola sua voluntate, sine vlllo signo externo & visibili, aut certè visibili aliquo signo; si primum affirmetur, quid nobis eiusmodi electio prodesset? nunquã enim sciremus quis Ecclesiæ esset Pastor; si secundum, aut signum illud esset prodigiosum, ac præter ordinem naturæ, ut columbæ descensus; aut cœlestis aliquis fulgor, aut certè loco signi accipiendæ essent sortes, quomodo Apostoli Act. 1. cupientes S. Matthiam eligi à solo Deo, sortibus vsi sunt. At prodigia illa columbæ, & luminis rarissima esse solent; certè hoc tempore minimè ea videmus.

Sortibus autem uti, cùm humano consilio res transigi potest, nullo modo licet. Nam aut sortes existimantur gubernari à casu, aut à cœlo, aut à Diabolo, aut à Deo. Si à casu, stultum est homines ratione præditos velle sortibus eligere Pastores suos, & committere fortunæ temeritati, quod poterant consilij maturitate definire: si à cœlo, superstitionis vitium est uti sortibus in eiusmodi electionibus. neque enim cœlum vim habet moderandi liberas actiones, quales sunt iacere sortes, vel educere: si à Diabolo, impium & sacrilegum est, rerum sacrarum auctorem Diabolum facere: si denique à Deo, peccatum est tentationis Dei, expetere atque expectare à Deo, ut ipse sortes dirigat, quando neque ipse id se facturum promisit, neque deest humanum consilium. Quia circa Ecclesiã rationem eligendi prælatos sortibus, merito improbanit, capite Ecclesiã, extra de Sortilegiis. quam rationem reprehendunt etiam Hieronymus in cap. 1. Ionæ, & Beda in cap. 1. Act. 1.

AT, IN QUIES, Salomon Prouerb. 16. asserit, sortes à Deo gubernari, cùm ait: *Sortes mittuntur in sinu, à Domino autè temperantur.* RESPONDEO, Salomonem dicere voluisse omnia gubernari à diuina prouidentia, etiam si nobis placet calu

casu quodam fieri videantur, ut id quod sorte alicui contingit. Porro diuina prouidentia in sortibus cernitur, non quod semper qui sorte eligitur sit melior, sed quod siue melior siue peior sit, non sine Dei prouidentia eligatur; qualis prouidentia in omnibus aliis euentibus, quamuis maximè fortuitis, cernitur. Proinde non tollit ista communis prouidentia casum; neque facit ut melius sit sorte præpositos Ecclesiæ eligere, quàm suffragiis.

Neque his repugnat exemplum S. Matthiæ, qui sorte electus fuit. nam in primis non fuerunt fortassè illè sortes propriè dictæ, sed cœleste aliquod lumen super Matthiam à Deo effusum, ut indicare videretur Dionysius Areopagita de Ecclesiastica hierarchia, cap. 5. partez. Aut certè sortes illæ veræ, ac propriæ fuerunt, sed priuilegium, atque inspiratio Dei peculiari causa fuit, cur iis Apostoli vterentur. Quia enim Apostoli ceteri à Christo electi fuerant, ne videretur S. Matthias ceteris inferior, voluit fortassè idem Christus per se illum eligere. Itaque inspirauit Apostolis, ut sorte vterentur. Sed priuilegium, ut Hieronymus notauit in caput i. Ionæ, non debet trahi in exemplum ordinariorum electionum. Aut postremò sine vlllo priuilegio sortibus Apostoli in ea electione uti voluerunt, quod Matthias & Barsabas ad eò essent pares sanctitate, & doctrina, ut humano iudicio discerni non posset vter præponendus esset. In eiusmodi enim casibus licitus est sortium vsus, tum quia nõ tentatur Deus, cum id ab eo exquiritur, quod humano iudicio declarari nõ potest, tum quia nullum est periculum, quicumque sorte exeat, etiam si planè casu exiret, quando pares sunt, de quibus præficiendis agitur, & tollitur materia querimoniarum, nullique fit iniuria.

Quapropter sortibus vtendum esse in eiusmodi casibus, docet S. Augustinus lib. i. doctrinæ Christianæ, cap. 28. & in epist. 180. ad Honoratum, quomodo apud Iudæos ex multis sacerdotibus sorte eligebatur vnus, qui certo tempore thus Domino adoleret; vnde est illud Luc. i. *Sorte exiit, vt Zacharias incensum poneret, &c.* Atque ad hunc ritum respexisse Apostolos in electione S. Matthiæ, testatur Ambrosius in caput i. Lucæ, & Beda in caput i. Actuum.